ADALET ve KALKINMA PARTİSİ
TBMM Grup Başkanlığı
Tarih : 24.12.2002
Sayı : 51

7/648-1811

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı sayın **Doç.Dr.Abdüllatif ŞENER** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 23.12.2002

Emin ŞİRİN
İstanbul MİLLETVEKİLİ

SORULAR :

22 Kasım 2002'de İş Doğan Petrol Yatırımları AŞ, POAŞ'ın halka açık yüzde 23,17'lik kısmını elinde bulunduranlara çağrıda bulunarak hisse senetlerini toplamaya başladı. Bu çağrı 9 Aralık 2002'de sona erdi.

1- Çağrıyı düzenleyen Seri: IV, No:8, Halka Açık Anonim Ortaklıklar Genel Kurullarında Vekaleten Oy Kullanılmasına ve Çağrı Yoluyla Vekalet veya Hisse Senedi Toplanmasına İlişkin Esaslar Tebliği' nde "zorunlu çağrı" ya da "çağrı zorunluluğu" dışında "gönüllü" ya da "isteğe bağlı" adı altında 'özel' bir çağrı türüne yer verilmiş midir?
2- Eğer bu tür bir çağrı çeşidi ilgili tebliğde düzenlenmemiş ise, nasıl olur da İş Doğan – POAŞ birleşmesinde SPK tarafından uygulanmıştır? Daha doğrusu, İş Doğan tarafından mevzuatımıza kazandırıldığı anlaşılan "gönüllü" çağrı diye bir terminolojiyi, SPK hangi gerekçekye benimsemiş ve hayata geçirmiştir?
3- İş Doğan' ın POAŞ' la birleşebilmesi için çağrıda bulunma keyfiyeti, SPK tarafından "zorunlu" kılınmış, diğer bir deyişle "olmazsa olmaz" şart olarak koşulmuş mudur? Yani bu çağrının gerçekleştirilmesiyle, SPK' nın birleşme başvurusunu değerlendirmeye alması arasında bir illiyet bağı var mıdır? Başka bir deyişle çağrının yapılıp tamamlanmaması halinde, İş Doğan – POAŞ birleşmesinin, SPK tarafından değerlendirmeye bile alınmayacağı doğru mudur? Eğer öyle ise POAŞ çağrısına SPK, nasıl olur da "gönüllü" ya da "isteğe bağlı" çağrı yaklaştırması yapmıştır?

4- Adına İş Doğan tarafından "gönüllü" çağrı denip SPK' ca üzerinde düşünülmeden benimsendiği anlaşılan POAŞ örneğinde olduğu gibi yapılan bir çağrıda, 'çağrı yoluyla hisse senedi toplama girişiminde bulunanların, satın alma tarihinin başlangıcına kadar hisse senetlerini satın almaktan vazgeçebilme' imkanı var mıydı? Eğer var idiyse, böyle bir imkanı kullanması halinde, İş Doğan' ın POAŞ ile birleşme başvurusu, SPK tarafından gene de değerlendirmeye alınacak mıydı?

5- İş Doğan' ın çağrıda bulunarak POAŞ' la birleşmesine SPK hangi açıdan ya da hangi tarafın gözüyle bakmaktadır? Yani birleşme için ileri sürülen çağrıyı, kontrol hissesini elinde tutanların penceresinden bakarak, yalnızca bir 'yatırım kararı' olarak mı değerlendirmektedir; yoksa küçük ortakların hak ve yararlarının korunması açısından ele alıp bir 'olmazsa olmaz şart' ya da 'zorunluluk' olarak mı görmektedir?

6- Sermaye Piyasası Kanunu' nun 1. maddesinde "tasarruf sahiplerinin hak ve yararlarının korunması" ifadesi yer almasına karşın bu kanunu uygulamakla yetkili, görevli ve sorumlu otorite olan SPK' nın, İş Doğan – POAŞ birleşmesi için olmazsa olmaz şart olarak koşulan çağrıda küçük ortakların hak ve yararlarını korumayıp, İş Doğan' ın hak ve yararlarını gözettiği doğru mudur?

7- Çağrı ile ilgili tebliğe dayanak oluşturan Sermaye Piyasası Kanunu madde 16/A' da, çağrının yalnızca küçük pay sahiplerinin korunması bakımından düzenleneceği açıkça belirtilmemiş midir? Öte yandan SPK' nın görev ve yetkilerinin sayıldığı aynı kanunun 22. maddesinin i bendinde, çağrı düzenlemesinin kontrolü ele geçirenlerin diğer payları satın alma yükümlülüğü ile azınlıktaki ortaklarında kontrolü ele geçirenlere satma hakkı bağlamında düzenlemesi gerektiği kurala bağlanmamış mıdır? Bu ilkeler dışında, çağrı düzenlemesi yapılması ya da çağrının bir tebliğde ayrıntılı olarak kurala bağlanmasının hukuki dayanağı var mıdır?

8- POAŞ' ta gerçekte 15 bin 700 liranın üzerinde olması gereken çağrı fiyatının, küçük hissedarların hak ve yararlarını koruyup kollamakla görevli SPK tarafından 6 bir 850 lira olarak belirlenmesine izin verildiği ve bu sayede İş Doğan' a 572 milyon dolara mal olabilecek çağrının 240 milyon dolara getirildiği doğru mudur?

9- SPK, çağrı mevzuatından bir bölümü silerek, kendi web sitesinden kamuoyuna yayımlamış mıdır? SPK' nın çağrıyı düzenleyen tebliğden bu bölümü çıkarıp atmasının, İş Doğan' ın POAŞ çağrısında işine yarayacak nitelikte olduğu doğru mudur? SPK kendi web sitesinden kamuoyunun kullanımına sunduğu sermaye piyasası mevzuatını, neden doğru dürüst yayımlamamaktadır? SPK' nın web sitesinde yayımladığı mevzuat, güvenilmez midir? Kendine ultralüks plaza katları için onlarca trilyon harcayan SPK' nın web altyapısı, sermaye piyasası mevzuatının internet üzerinden yayımlanması gibi basit bir hizmeti dahi verebilecek düzeye erişmemiş midir? SPK' nın internet sitesinde yer alan bu mevzuatın başka yerlerinde de, benzer eksiltme ya da eklemeler yapılmış mıdır?

10- SPK, POAŞ çağrısında başvuru ile çağrıya başlama arasındaki 30 günlük süreyi, mevzuata aykırı olarak 4 güne indirmiş midir? Böylelikle başvuru ile çağrıya başlama arasındaki süreyi 7 kattan fazla kısaltarak, çağrı sürecinin neredeyse yarısının tatile kurban gitmesine fırsat tanımış mıdır? Bu yolla küçük ortaklara sağlıklı karar verip, çağrıyı kullanabilecek doğru dürüst zaman bırakılmadığı doğru mudur?

11- Mevzuatta 15 gün olarak öngörülen çağrıya karşılık verme süresi, bütün bu ayarlamalar sonucunda 9,5 işgününe sığdırılmış ve böylece POAŞ' ta 18 gün olarak saptanan çağrıya karşılık verme süresinin neredeyse yarısının uçup gitmesine zemin hazırlanmış mıdır?

12- SPK, çağrıyı düzenleyen tebliğde kesin hüküm bulunmasına rağmen, çağrının nakit dışı yollarla da yapılabilmesine göz yumuş mudur?

13- Çağrının 'satma hakkı' adı altında, vadeli olarak yapılabilmesine imkan tanınmış mıdır?

14- 'Satma hakkı' adıyla 'vadeli' ya da 'opsiyonlu' bir çağrı türü mevzuatta yer almakta mıdır? Eğer yoksa, yani nakit dışı çağrı yapılmasına imkan sağlayan 'satış opsiyonu' na izin vermekle SPK, İş Doğan' ın de facto mevzuat yaratmasına ve adeta yasa yapıcı gibi kural koymasına seyirci kalmamış mıdır?

15- Eğer 2 yıl sonra satış opsiyonunu kullanım vakti geldiğinde, İş Doğan ayak sürüyüp, bloke edilmiş hisseleri satın almaktan vazgeçtiğini açıklarsa, sözü geçen 'satma hakkı' na katılan küçük ortakların haklarını kim, hangi yollarla koruyacaktır? Bu durumda olan hissedarların, sermaye piyasası mevzuatına göre herhangi bir hukuki koruması var mıdır?

16- İş Doğan – POAŞ birleşmesinde, bu birleşmenin hangi koşullar altında ve nasıl yapılacağı ile bu birleşmeden POAŞ' ın ne şekilde etkileneceği bilgisi küçük hissedarlar ve kamuoyuna bütün yönleriyle duyurulmuş mudur? Bu konuda eksik bırakılan noktalar söz konusu ise, bunlar diğer hissedarların çağrı kararına karşılık verip vermemelerini etkileyecek önemde midir?